:date: 2014-11-23 02:18:14 +0200 .. :Author: Emin Reşah .. :Date: <>

Karen Armstrong'un *A History of God* kitabını okuyorum. Bir yerde Hristiyanlık ve İslam'ın temel farklılıklarından bahsederken, ilkinin peygamberinin tam bir başarısızlık örneği, diğerininse tarihte (Eflatun, Aristo vs. gibi) *ideolojik devlet* kurmayı istemiş ve bunu başarmış nadir insanlardan olduğunu söylüyor. İfade tam olarak böyle değil, *devlet* meselesini Farabi'den arakladım.

Bir dinin *Tanrı'nın oğlu* dediği birinin, adi bir suçlu gibi çarmıhta can verdiğine inanması tuhaf ve bu inanca bir şekilde anlam katmak için *yeryüzünün sahte ve değersiz olduğu* ve *Tanrı'nın oğlunun insanların günahı için kendini feda ettiği* gibi daha başka inançlar geliştirmek zorunda kalması da bu başarısızlığı açıklama girişimleri. Bizim için böyle bir sorun yok, Kitab-ı Mecid, adil yaşamayan toplumların doğrudan Allah'ın kudretiyle *yıkılmasından* bahsediyor ve (kişisel değilse de) toplumsal başarısızlığı adaletsizliğe ve Allah'ın hükmünü tanımamaya bağlıyor.

O sebeple bizim *dini krizimiz*, bir ölçüde başarısızlık krizi. Toplum olarak geri kalmış olmak, Hristiyan'ın dini aleminde çok büyük bir etki meydana getirmez; *İsa gelecek, Yeryüzünün Krallığını kuracak ve bizi kurtaracak* inancına sarılmak her zaman mümkün. Müslümanların *Muntazır Mehdi* bekleyen kısmı hariç, böyle *biri gelsin de bizi kurtarsın* inancı yok. Sünnilerin Mehdisi bir *Superman* değil, kitaplarda anlatılan haliyle bile *40 gün hüküm sürecek, ilk gün 1 yıl gibi, 2. gün 1 ay gibi...* denen ve harikuladelikler atfedilse de, *varlığıyla insanları kurtaracak* biri değil. [1]_

Bu fark önemli, çünkü Müslümanları siyaset dışına itmek, Hristiyanları itmek kadar kolay değil. Müslüman toplumsal bir başarısızlık olduğunda kendini bundan sorumlu hisseder ve cevabı da İslam'dır. O sebeple herkesi mutlu eden bir düzen kurulmadığı sürece İslam alternatif olma iddiasında olacaktır. Bunun altını ne şekilde doldurur, orası her zaman açık değil velakin İslam'ın vicdanlardaki bir din olması, sırf bu sebeple bile diğer dinler kadar kolay değildir.

Diğer bir tarafı, Müslümanların başarıyı Allah'ın işareti gibi görme alışkanlıkları. Dini cemaatlerin bu kadar güçlenebilmesinde ve Türkiye'de Müslümanların son on yıldır siyasi olarak neredeyse tek aktör konumuna gelmesinde bu önemli bir etken. İnsanların görüş farklarını bir kenara atıp birleşmesinde, *bölünmeyin* diyen Kitab'ın önemli bir etkisi mevcut. Müslümanlar hemen her konuda farklı düşünebilen ancak ortak hareket etmeyi bilen insanlar.

Üçüncü bir taraf ise, İslam'ı *yenilemek* hevesindekilerin yenilmişlik psikolojisiyle hareket ediyor olması. Halimizin *müslüman hali* olmadığını söylerken, içinde bulunduğumuz *Afrika'dan sonra dünyanın en az kitap okuyan, en az üreten, en az gelişmiş toplumlarının* Müslümanlardan olmasına referans veriyoruz. Türkiye bir istisna sayılabilir ancak bu gelişmenin İslam'dan mı, yoksa onu toplumdan silmeye çalışan laik düzenden mi kaynaklandığını bilemiyoruz. Bu da bizi *gerçek İslam nedir?* sorusuyla başbaşa bırakıyor. Buna da herkes farklı cinsten bir cevap veriyor ve sanırım

sonunda kim başarılıysa, onun dediğini doğru kabul edeceğiz.

Footnotes

.. [1] Deccal ve Mehdi'nin zuhuru ve Nüzul-ü İsa'nın ne kadar sahih inançlar olduğuna dair hayli geniş bir tartışma listesi mevcut. Şahsen bu üçü de olmadığımdan üzerinde durmaya pek gerek görmüyorum. Bunlara inanabilirsiniz veya inanmayabilirsiniz, her iki durumda da bugün ne yapmanız gerektiğine dair bir değişiklik olmaz.